

การเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ภายใต้การระบาด COVID-19

The Learning of Small-Business Operators during the COVID-19 Pandemic

ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา* และ ณัฐธัญ พงษ์พานิช
Pairoj Piyawongwathana* and Nuttun Pongpanit

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000
Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: pairojthink@gmail.com

Received: 16 December 2021, Revised: 23 March 2022, Accepted: 16 April 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมแบบพลิกผัน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ศึกษาระดับการเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ 2) ศึกษาความแตกต่างของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ในการเรียนรู้เชิงประชากรศาสตร์ 3) ค้นหาพฤติกรรมผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ที่ประสบความสำเร็จ

การวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามส่งให้กับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 753 คน ได้รับการตอบกลับจำนวน 300 คน คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 39.84 แบบสอบถามได้ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของเนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความผันแปรทางเดียว และการวิเคราะห์เฉพาะกรณี

ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็มีการปรับตัวในระดับสูง อายุ การศึกษา และรายได้ ต่างกันมีพฤติกรรมการปรับตัวต่างกัน และนำพฤติกรรมผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ที่ประสบความสำเร็จมากำหนดเป็นหลักการ OICR Pattern

คำสำคัญ : การเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคล ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ ผลกำไรเหนือค่าเฉลี่ย

Abstract

This research investigates how small-business operators adapt to the dramatically changing environment during the COVID-19 pandemic. The objectives of the study were to: (1) determine the level of adaptation of small-business operators, (2) assess the impact of the demographic characteristics on the adaptation, and (3) identify the changing behavior of the successful operators.

The study employed both qualitative and quantitative techniques. A questionnaire, pretested for its reliability and content validity, was sent to 753 business operators in the city district of Phetchaburi province. There were 300 responses, for a response rate of 39.84%. The statistical analysis of the data provided frequency, percentage, means, standard deviation, one-way analysis of variance, and case study.

The results showed a high level of adaptive behavior. Such behavior was related to age, income, and education. Successful operators adhere to the principles of the OICR pattern.

Keywords : Individual Learning, Small-Business Operators, Outperform

บทนำ

การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Coronavirus Disease Starting in 2019: COVID-19) ที่ผ่านมา องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) รายงานว่ามีผู้ป่วย 230,418,451 ราย อัตราการเสียชีวิตร้อยละ 1.85 (<https://covid19.who.int>) โดยภูมิภาคที่ระบาดมากคืออเมริกา ยุโรปและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามลำดับ ประเทศไทยมีผู้ป่วยได้รับการยืนยันแล้ว 1,537,310 ราย อัตราการเสียชีวิตร้อยละ 1.04 [1] บริษัท McKinsey (2020) [2] ได้ศึกษามูลค่าของบริษัททั่วโลกกว่า 3,000 บริษัท พบว่าแทบทุกธุรกิจล้วนได้รับผลกระทบจากวิกฤตครั้งนี้มากน้อยแตกต่างกันไป โดยธุรกิจที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือธุรกิจบริการ ภายใต้ความไม่แน่นอนของโรคระบาดที่ส่งผลกระทบต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจและธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ เมื่อพิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (Micro small and

medium enterprise: MSME) ซึ่งมีมูลค่า 1.45 ล้านล้านบาท ได้ลดลงถึงร้อยละ 3.3 ในไตรมาส 1 ปี 2563 [3] และมีแนวโน้มจะหดตัวต่อไปในปี 2564-2565 ถ้าโรคระบาดยังคงดำเนินต่อเนื่อง

COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี พ.ศ.2560 มูลค่า 68,489 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์ต่อหัวจังหวัด จำนวน 143,460 บาท/คน/ปี สูงเป็นลำดับที่ 25 ของประเทศ [4] วีระ อัมพันธ์สุข (2553) [5] กล่าวว่าไว้ในอดีตว่าอาชีพของชาวเพชรบุรีส่วนใหญ่จะเน้นไปที่อาชีพการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหาร รวมถึงธุรกิจบริการและค้าปลีก ขณะที่ปัจจุบันการประกอบอาชีพมีความหลากหลายมากขึ้น การระบาดของ COVID-19 ทำให้ลูกค้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกิดการทำงานจากบ้าน พฤติกรรมการใช้จ่ายที่เปลี่ยนไปเพื่อหลีกเลี่ยงการระบาดของโรค การเว้นระยะห่างทำให้แบบดำเนินชีวิตเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กตั้งแต่ธุรกิจบริการ อาหาร ค้าปลีก เสริมสวย โรงแรมขนาดเล็ก สปา ฯลฯ ต้องเผชิญกับความต้องการลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน หลายธุรกิจปิดกิจการ ยอดขายและกำไรลดลงอย่างรวดเร็ว [6] สอดคล้องกับรายงานการประชุมของคณะกรรมการจังหวัดพบว่าเศรษฐกิจในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 หดตัวลงร้อยละ 34.4 เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปี พ.ศ. 2563 [7] การปิดกิจการและกำไรที่ลดลงอย่างพลิกผัน เป็นประเด็นปัญหาที่มีนัยสำคัญนำไปสู่ช่องว่างการวิจัย (Research Gap)

Block, Kohn, Miller and Ullrich (2015) [8] มีมุมมองต่อธุรกิจขนาดเล็ก (Small Business) ว่ามักแข่งด้วยต้นทุนต่ำ (Cost Leadership) Scarbrough and Zimmerer (2006) [9] มองในเชิงขนาด (Firm Size) เชื่อว่ามีขนาดเล็ก ข้อดีคือยืดหยุ่นและคล่องตัว แต่เห็นพ้องกันว่ามีความเสี่ยงและเงินทุนจำกัด ถ้าเผชิญกับปัญหาและขาดทุนมากกว่า 1 ไตรมาส จะเผชิญกับความท้าทายด้านสภาพคล่องและอาจต้องเลิกกิจการในที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดที่ Charles Robert Darwin เชื่อว่าผู้ไม่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงจะดำรงอยู่ไม่ได้ ในทำนองเดียวกันภายใต้ความไม่แน่นอนของ COVID-19 ที่เกิดขึ้น เมื่อเชื่อมโยงกับมุมมองข้างต้นกล่าวได้ว่าถ้าผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก (Small Business Operators) เผชิญกับปัญหาวิกฤติ การจะอยู่รอดและเติบโตเป็นเรื่องที่ท้าทาย การจะอยู่รอดและเติบโตได้ต้องมีการปรับตัว เรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถใหม่ก้าวข้ามความไม่แน่นอนในปัจจุบัน

Vera and Crossan (2004) [10] เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงความคิด ด้วยการทำความเข้าใจในความคิดนั้นแล้วนำไปปฏิบัติ การเรียนรู้จะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้เรียนรู้เข้าใจ เกิด “พฤติกรรมปรับตัว (Adaptive Behavior)” นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ที่ดีกว่าเดิม ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง กล่าวได้ว่าการเรียนรู้ทำให้บุคคลได้ “ความรู้ชุดใหม่ขึ้นมาไปสู่การปฏิบัติใหม่ (New Process)” งานวิจัยของ Spanjer and Witte loostuijn (2017) [11] เชื่อว่าการเรียนรู้ทำให้ผู้ประกอบการได้ความรู้และทักษะเพื่อการแข่งขันอย่างรู้เท่าทัน งานวิจัยที่นำการเรียนรู้มาใช้เพื่อพัฒนาเป็น “ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ใหม่” เพื่อตอบสนองอนาคต ของ Khosla and Gupta (2017) [12] ได้ข้อสรุปบนสมมติฐานของอนาคตที่ไม่แน่นอนว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะให้ความสำคัญกับความมุ่งมั่นที่จะเผชิญกับความไม่แน่นอนโดยพวกเขาจะยึดเป้าหมายที่ชัดเจนแต่มีความยืดหยุ่นในการตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลง ขณะที่ Yamakawa and Cardon (2015) [13] มีมุมมองอีกด้านหนึ่งของการเรียนรู้คือใช้ความล้มเหลวของการประกอบการธุรกิจขนาดเล็กในญี่ปุ่นมาเป็นบทเรียน (Reflection) เพื่อปรับพฤติกรรมให้ดีขึ้น Yamakawa and Cardon ใช้ตัวอย่างของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมาสะท้อนบทเรียนผ่านพฤติกรรมที่ล้มเหลวและนำไปพัฒนาทักษะเพื่อเรียนรู้ในครั้งต่อไปในอนาคต เป็นการมองอีกด้านหนึ่งที่จำเป็น

ภายใต้การระบาดของ COVID-19 เป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อผลกำไรและการอยู่รอดของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก (Small Business Operators) และเป็นปัญหาที่นำไปสู่การวิจัยในครั้งนี้ ด้วยการค้นหาถึงพฤติกรรมปรับตัว (Adaptive Behavior) ภายใต้ความสำคัญกับเรียนรู้ ความแตกต่างกันของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กกับการเรียนรู้ และพฤติกรรมของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กในกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ข้อค้นพบที่ได้จะเห็นถึงพฤติกรรมปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าในวงวิชาการ ประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

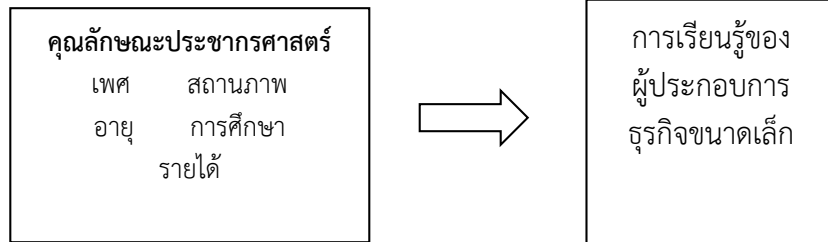
1. ศึกษาระดับความสำคัญในการเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก
2. ศึกษาความแตกต่างของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กในการเรียนรู้ตามคุณลักษณะประชากร
3. ค้นหาพฤติกรรมผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จผ่านการเรียนรู้ โดยผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กจะเลือกจากผู้ที่มีผลกำไรเหนือกว่าค่าเฉลี่ย

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเป็นแบบผสมผสานระหว่างงานวิจัยเชิงคุณภาพและงานวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการออกแบบเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยเป็นแบบพรรณนาความ

ตามตัวแปรในกรอบแนวคิดอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีและงานวิจัยซึ่งผ่านการอภิปรายมาแล้วจากวรรณกรรมข้างต้น จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังรูปที่ 1 ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือคุณลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา และรายได้
2. ตัวแปรตาม คือ การเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

มาตรฐานการเรียนรู้ : เครื่องมือเชิงปริมาณ และเครื่องมือเชิงคุณภาพ

เครื่องมือเชิงปริมาณ : การตรวจสอบความตรงและความเชื่อถือได้

งานวิจัยนี้ใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและความตรงตามวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งเป็น การตรวจสอบความตรงในหลายมิติด้วยดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและความตรงตามวัตถุประสงค์ กระบวนการตรวจสอบโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเป็นผู้ให้คะแนนตัวแปรเชิงปฏิบัติการซึ่งคะแนนมีค่าระหว่าง 1 (มีความชัดเจน) ถึง -1 (ไม่มีความชัดเจน) โดยที่ 0 คือไม่แน่ใจ หลังจากผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินให้คะแนนเรียบร้อยแล้วจึงนำคะแนนมารวมกันเพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ในแต่ละรายการข้อคำถาม ทั้งนี้การตรวจสอบความตรงตัวแปรปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ยอมรับได้ต้องมีค่าดัชนีที่สูงกว่า .50 ข้อคำถาม 11 รายการ ถูกตัดออก 2 รายการ เนื่องจากมีค่าคะแนนต่ำกว่า 0.50 คงเหลือข้อคำถาม 9 รายการ ซึ่งมาตรวัดเกี่ยวกับการเรียนรู้มีค่าดัชนีรวมเท่ากับ .79 ยืนยันได้ว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาแต่ละรายการข้อคำถามที่เหมาะสม

หลังจากนั้นจึงนำรายการทั้ง 9 รายการ มาสร้างมาตรวัดแบบ Likert 5 ระดับ เพื่อวัดแรงจูงใจและเป้าหมายผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการระบุระดับความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรายการมาตราส่วนของแต่ละรายการ เริ่มตั้งแต่ 1 (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ถึง 5 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง) และนำมาตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ประยุกต์แนวคิดการสร้างมาตรวัดของ Piyawongwathana and Onkvisit (2021) [14] ผลการตรวจสอบความเชื่อถือได้ ประเมินความสม่ำเสมอภายในค่าสัมประสิทธิ์ มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่เห็นพ้องกันสูง โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.95

การตรวจสอบเครื่องมือเชิงคุณภาพ

แบบสอบถามกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Protocol) ได้สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและทักษะการแก้ปัญหาของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กในช่วงเผชิญโรคระบาด COVID-19 ภายใต้วรรณกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคล เพื่อกำหนดขอบข่ายข้อมูลที่ต้องการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาพร้อมนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญสามท่านตรวจสอบและแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

การสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยมีจุดเน้นที่การเรียนรู้ระดับบุคคล คือผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กเจ้าของคนเดียวในจังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดที่มีขนาดประชากรเป็นอันดับที่ 58 มีรายได้ต่อหัวเป็นลำดับที่ 25 ของประเทศไทยในปี 2562 (สำนักสถิติแห่งชาติ, 2555) [15] อย่างไรก็ตามในจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดย่อมมีความแตกต่างกันในเรื่องของขนาด (Firm Size) และประเภทธุรกิจ โดยธุรกิจส่วนใหญ่ดำเนินการในธุรกิจบริการ คำปลีก คำส่ง ฯลฯ เนื่องจากเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กเจ้าของคนเดียวเป็นหลัก จึงไม่มีกรอบการสุ่มตัวอย่าง (Non-Sampling Frame) ขนาดตัวอย่าง คำนวณโดย $n = Z^2pq/E^2$ กำหนดสัดส่วนประชากรเท่ากับร้อยละ 60 ยอมให้คาดเคลื่อนได้ร้อยละ 3.5 [16] การเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบใช้วิจารณญาณ (Judgmental Sampling) ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กเจ้าของคนเดียวประกอบธุรกิจช่วงที่เกิดโรคระบาดจนถึงปัจจุบัน ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 753 หน่วย โดยผู้ตอบกลับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก 300 หน่วย คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 39.84

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลจากการสำรวจ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจบริการ (ร้านค้าเบ็ดเตล็ด ขายปลีกเสื้อผ้า ร้านอาหาร โรงแรม ที่พัก แผงลอย ร้านทำผม และร้านสปา) ร้อยละ 42 ก่อตั้งกิจการระหว่าง 1-13 ปี ร้อยละ 56 เข้าพื้นที่ประกอบธุรกิจ ร้อยละ 50 สนใจการใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 80 อายุระหว่าง 24-41 ปี ร้อยละ 40.7 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.6 สถานภาพสมรส ร้อยละ 51 การศึกษาดำรงว่าปริญญาตรี ร้อยละ 59.7 สำหรับตารางที่ 1 เป็นการตอบโจทย์วัตถุประสงค์ที่ 1 ผ่านระดับการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคล ด้วยค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ด้วยตัวเองของผู้ประกอบการ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลของผู้ประกอบการ และกำไร

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคล	4.10	0.77
การเปิดใจรับต่อสิ่งใหม่	4.28	0.93
ความคิดริเริ่มอยากรู้เพื่อจะเรียน	4.15	0.89
ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้	4.12	0.91
ความรักที่มีต่อการเรียนรู้	4.12	0.84
ทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้	4.11	0.95
ความมั่นใจตนเองต่อการเรียนรู้	4.07	0.96
ทักษะในการแก้ปัญหา	4.06	0.94
ความคิดสร้างสรรค์	4.06	0.96
แรงบันดาลใจต่อการหยั่งรู้อนาคต	4.03	0.88
กำไร	3.20	0.18

จากการพิจารณาการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลของผู้ประกอบการขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรีโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) บนมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยตัวเองผู้ประกอบการขนาดเล็กมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้วยตัวเองในภาพรวมในระดับสูง (4.10) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายตัวแปรพบว่าผู้ประกอบการมีความเห็นต่อการเปิดใจรับต่อสิ่งใหม่ในระดับสูงมาก (4.28) ส่วนตัวแปรที่เหลืออยู่ในระดับสูง (4.15-4.03) ทั้งนี้ตัวแปรความรับผิดชอบในการเรียนรู้ กับตัวแปรความรักที่มีต่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.12 แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้มากกว่า (0.91) แสดงว่าผู้ตอบเห็นด้วยมากกว่า สำหรับตัวแปรด้านกำไรพบว่าผู้ประกอบการขนาดเล็กมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (3.20)

ต่อไปเป็นการพิจารณาตอบโจทย์วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อค้นหาคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกอบการเพื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของการเรียนรู้ผ่านเครื่องมือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างบุคคลด้านเพศกับการเรียนรู้

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t-test	ระดับนัยสำคัญ
ชาย	100	4.03	0.68	1.26	0.26
หญิง	200	4.14	0.80		

จากตารางที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการที่มีเพศต่างกันไม่ได้ทำให้การเรียนรู้แตกต่างกัน ด้วยระดับนัยสำคัญ .26 เป็นการปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างบุคคลด้านสถานภาพกับการเรียนรู้

แหล่งความแปรปรวน	Sum of squares	Degree of freedom	Mean Squares	F-test	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	0.68	4	0.17	0.23	0.88
ภายในกลุ่ม	177.19	295	0.60		
รวม	177.87	299			

จากตารางที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการที่มีสถานภาพต่างกันไม่ได้ทำให้การเรียนรู้แตกต่างกัน ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.88 เป็นการปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างบุคคลด้านอายุกับการเรียนรู้

แหล่งความแปรปรวน	Sum of squares	Degree of freedom	Mean Squares	F-test	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	19.95	4	4.98	9.31	0.00
ภายในกลุ่ม	157.91	295	0.53		
รวม	177.87	299			

จากตารางที่ 4 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการที่มีอายุต่างกันทำให้การเรียนรู้แตกต่างกัน ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.00 ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างบุคคลด้านการศึกษากับการเรียนรู้

แหล่งความแปรปรวน	Sum of squares	Degree of freedom	Mean Squares	F-test	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	23.21	5	4.64	8.82	0.00
ภายในกลุ่ม	154.65	294	0.52		
รวม	177.87	299			

จากตารางที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการที่มีการศึกษาต่างกันทำให้การเรียนรู้แตกต่างกัน ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.00 ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างบุคคลด้านรายได้กับการเรียนรู้

แหล่งความแปรปรวน	Sum of squares	Degree of freedom	Mean Squares	F-test	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	12.74	5	2.54	4.53	0.00
ภายในกลุ่ม	165.12	294	0.56		
รวม	177.87	299			

จากตารางที่ 6 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการที่รายได้ต่างกันทำให้การเรียนรู้แตกต่างกัน

เพื่อตอบโจทย์วัตถุประสงค์ที่ 3 ค้นหาพฤติกรรมผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จผ่านการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จจะพิจารณาจากผู้ที่มีผลกำไรเหนือค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยที่ได้จากการ Select Case โดยใช้ค่าเฉลี่ยด้านกำไรของกลุ่มตัวอย่าง 300 หน่วย ซึ่งพิจารณาเลือกจากผู้ประกอบการที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.20 ขึ้นไป ที่มีกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Outperform) จำนวน 100 ราย ส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจบริการ ร้อยละ 50 ก่อตั้งกิจการระหว่าง 1-13 ปี ร้อยละ 65 มีพื้นที่ประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง ร้อยละ 55 สนใจการใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 83 อายุระหว่าง 24-41 ปี ร้อยละ 42 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80 สถานภาพสมรส ร้อยละ 53 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 53 และกลุ่มที่มีกำไรเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 3.20 ลงมา (Underperform) จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจบริการ ก่อตั้งกิจการระหว่าง 1-13 ปี ร้อยละ 51 ส่วนใหญ่เข้าพื้นที่ในการประกอบธุรกิจ ร้อยละ 55 สนใจการใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 78.50 อายุระหว่าง 24-41 ปี ร้อยละ 41 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60 สถานภาพสมรส ร้อยละ 50 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 63

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ของผู้ประกอบการที่ได้จากการ Select Case

ตัวแปร	จำนวน	Mean	SD.	จำนวน	Mean	SD.
การเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคล	100	4.34	0.80	200	3.98	0.72
การเปิดใจรับต่อสิ่งใหม่	100	4.51	0.90	200	4.07	0.91
ความคิดริเริ่มอยากรู้เพื่อจะเรียน	100	4.48	0.88	200	3.99	0.85
ความคิดสร้างสรรค์	100	4.43	0.95	200	3.87	0.98
ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้	100	4.41	0.90	200	3.98	0.88
ทักษะในการแก้ปัญหา	100	4.31	1.01	200	3.94	0.81
ความมั่นใจตนเองต่อการเรียนรู้	100	4.29	0.97	200	3.96	0.99
ทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้	100	4.28	0.94	200	4.03	0.99
ความรักที่มีต่อการเรียนรู้	100	4.21	0.00	200	4.07	0.82
แรงบันดาลใจต่อการหยั่งรูนาคต	100	4.19	0.99	200	3.96	0.84
กำไร	100	4.45	1.08	200	2.58	0.63

ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรีที่ประสบความสำเร็จจำนวน 100 รายมีแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ภาพรวมในระดับสูงมาก (4.34) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายตัวแปรพบว่าผู้ประกอบการมีแรงจูงใจต่อการเรียนรู้สูงมาก 8 ตัวแปร (4.51-4.21) ขณะที่แรงบันดาลใจต่อการหยั่งรูนาคตต่ำสุดแต่ก็อยู่ในระดับสูง (4.19) สำหรับความพึงพอใจต่อผลกำไรพบว่าอยู่ระดับสูงมาก (4.45) ขณะที่กลุ่มที่ประสบความสำเร็จจำนวน 200 รายมีแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ในระดับสูงค่อนข้างมาทางปานกลาง (3.98) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายตัวแปรพบว่าผู้ประกอบการมีแรงจูงใจต่อการเรียนรู้สูง (4.07-3.87) สำหรับความพึงพอใจต่อผลกำไรพบว่าไม่พอใจต่อผลกำไร (2.58)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

ใช้แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น บอกเล่าปัญหาและทักษะในการแก้ปัญหาและให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรีตอบซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวกับที่ตอบแบบสอบถามเชิงสำรวจตอบซึ่งมีผู้ตอบทั้งสิ้น 172 คน โดยแยกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ประเด็นที่ 1 เกี่ยวกับปัญหาในเชิงธุรกิจที่พบหากมองย้อนหลังไปช่วงที่ผู้ประกอบการเผชิญกับ COVID-19 และประเด็นที่ 2 การหาทางออกจากปัญหา ผลการสังเคราะห์เชิงเนื้อหาสามารถสรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ปัญหาที่เผชิญในช่วง COVID-19 เป็นการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มองย้อนหลังไปตั้งแต่เกิดโรคระบาด COVID-19 เมื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์พบว่าผู้ถูกสัมภาษณ์ให้ความเห็นว่าเป็นปัญหาใหม่ที่ไม่เคยเผชิญมาก่อน สิ่งที่เป็นปัญหาคือพฤติกรรมลูกค้าเปลี่ยนแปลงพลิกผัน เนื่องจากกังวลเรื่องสุขอนามัยเกี่ยวกับสินค้าและบริการ ขณะที่ลูกค้าบางรายเริ่มประหยัดมากขึ้นเพราะกังวลเกี่ยวกับรายได้ที่อาจลดลงในอนาคต ทำให้ยอดขายลดลงเป็นผลต่อเนื่องจากลูกค้าลดลง

ประเด็นที่ 2 การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องอาศัยความคิดเพื่อให้ได้มุมมองใหม่ไปแก้ปัญหาในมุมมองที่แตกต่างออกไปจากสถานการณ์ก่อนวิกฤติ COVID-19 แต่การจะคิดได้ “ต้องเปิดใจรับฟังเสียงลูกค้าเพราะลูกค้าที่บอกเราให้ทำบางสิ่งนั้นเขาต้องการอยู่กับเราต่อไป” เช่น การแนะนำว่าต้องมีฉลากกัน เพิ่มสุขภัณฑ์เกี่ยวกับการล้างมือ มีแอลกอฮอล์ ฯลฯ รวมถึงการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตโดยมุ่งสุขอนามัยมากขึ้น ต้องอาศัยทักษะใหม่ (Re-Skills) การใช้สื่อออนไลน์มากขึ้น

อภิปรายผล

ข้อค้นพบที่ได้จากการเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กภายใต้การระบาด COVID-19 สามารถนำมาสรุปตอบวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง และวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กมีการเรียนรู้ต่างกัน आय การศึกษาและรายได้บุคคล (ตารางที่ 4-6) ซึ่งให้เห็นว่าการเรียนรู้ของบุคคลไม่ได้เป็นแบบแผนเดียวกันต่อมุมมองและตอบสนองปัญหาที่เผชิญ และไม่สามารถสรุปอย่างเด่นชัดว่าอายุ การศึกษาและรายได้สูงจะให้ความสำคัญกับการเรียนรู้มากกว่า

ในส่วนนี้จะเป็นการอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่น่าสนใจโดยเฉพาะวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่ออภิปรายถึงประเด็นพฤติกรรมหรือรูปแบบ (Pattern) การเรียนรู้ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ โดยผลลัพธ์ที่ได้จากเทคนิควิเคราะห์ด้วยการ Select Case ทำให้ได้ประเด็นเพื่อนำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย 2 ประเด็น คือ พฤติกรรมหรือแบบแผน (Pattern) การเรียนรู้ของกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จงานวิจัยนี้เรียกว่า Outperform และพฤติกรรมหรือแบบแผนการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ล้มเหลวงาน วิจัยนี้เรียกว่า Underperform สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

พฤติกรรมหรือแบบแผนการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ Outperform มีแรงจูงใจในการเรียนรู้และพอใจต่อกำไรสูงมาก กลุ่ม Outperform มีผลกำไรเหนือเส้นค่าเฉลี่ย (ตารางที่ 7) มีพฤติกรรมการเรียนรู้สูงมาก ข้อสังเกตกลุ่ม Outperform ทำให้จึงมุ่งเรียนรู้สูงมาก งานวิจัยเชื่อว่ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่สะสมความสามารถสูง แต่ไม่ยึดติดความสามารถเดิมพร้อมเปิดใจรับสิ่งใหม่และประยุกต์ใช้ความสามารถเดิมกับสิ่งใหม่ตลอดเวลา ซึ่ง Wick and Leon (1993) [17] ให้เหตุผลว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จสูงมักให้ความสำคัญกับการเรียนรู้สูงเพราะทำให้พวกเขาได้ความรู้และทักษะใหม่โดยเฉพาะเมื่อเงื่อนไขสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงจากเดิม ผู้ประกอบการกลุ่มนี้เมื่อดูจากตัวแปรปฏิบัติการ (Operational Variable) 4 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ 4.40 ขึ้นไปพบว่าพวกเขาให้ความสำคัญกับการเปิดรับต่อสิ่งใหม่สูงมากเป็นครั้งแรก เป็นไปได้ว่าพวกเขาใช้ความสามารถเดิมที่สะสมไว้ประยุกต์เข้ากับความสามารถใหม่ เรียกว่าเป็น Open Mind Set ตามด้วยความคิดริเริ่มอยากรู้เพื่อจะนำไปสู่การเรียนรู้ซึ่งพวกเขาจะมองอนาคตอย่างมีเป้าหมายที่จับต้องได้และพร้อมสร้างขึ้นมา เรียกว่า Initiative ความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่ออนาคตในเส้นทางที่แตกต่างออกไป เรียกว่าเป็น Creative และความรับผิดชอบในการเรียนรู้มีแผนอย่างชัดเจนตลอด เรียกว่า Responsible

จากจุดเน้นของกลุ่ม Outperform ที่ใช้การเรียนรู้เพื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นแบบแผนการเรียนรู้ที่ท้าทาย สอดคล้องกับ Marquardt [19] ที่ยืนยันว่าการเรียนรู้ทำให้ผู้คนปรับตัวได้ดีขึ้นและเร็วขึ้น ภายใต้ความไม่แน่นอน Marquardt ชี้ว่าเมื่อเผชิญกับสิ่งท้าทาย ยากลำบาก สิ่งที่ต้องทำคือเรียนรู้แบบคาดการณ์และตอบสนอง (anticipatory learning) ด้วยการสร้างความเป็นไปได้ของทางเลือก ซึ่ง Khosla and Gupta [12] ชี้ว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จสูงมักให้ความสำคัญกับกระบวนการทางความคิดเพื่อนำไปพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ตลอดเวลา และงานวิจัยของ Spanjer and Witteloostuijn [11] ชี้ว่าผู้ประกอบการที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้มักมีสมรรถนะสูงและผลประกอบการสูงเช่นกัน ทั้งนี้ยังมีข้อสงสัยที่ได้จากงานวิจัยคือความสำเร็จอาจขึ้นกับประเภทของปัญหาหรืออนาคตที่พวกเขาเผชิญด้วยว่าเหมาะสมกับการเรียนรู้รูปแบบใด

กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ Underperform หรือมีผลกำไรใต้เส้นค่าเฉลี่ย กลุ่มนี้ไม่พอใจกับผลกำไรและมีแรงจูงใจต่อการเรียนรู้สูงค่อนข้างมาทางปานกลาง จากตัวแปรปฏิบัติการ พบว่าผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการเปิดรับต่อสิ่งใหม่ ๆ ความรักที่มีต่อการเรียนรู้ และทักษะที่มีต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ ข้อสังเกตกลุ่มนี้มีจุดเน้นที่การเปิดรับสิ่งใหม่ การมีความรักและทักษะต่อการเรียนรู้ เป็นลำดับต้นๆในการเรียนรู้ แต่จุดเน้นของการเรียนรู้กลุ่มนี้พบว่าพวกเขาทำไม่ได้ไม่น่าพอใจ สิ่งที่พบอาจนำไปสู่การสะท้อนถึงบทเรียน (Reflection) เพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น สอดคล้องกับสิ่งที่ Yamakawa and Cardon [13] ชี้ว่าความล้มเหลวของผู้ประกอบการสามารถนำมาใช้เป็นบทเรียนและพัฒนาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

ข้อสังเกตจากงานวิจัยคือผู้ประกอบการมีแรงจูงใจในการเรียนรู้สูงมากจะมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม Outperform กลุ่มนี้จะเปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงพร้อมกันใช้ความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์เพื่อฟื้นฟู (Refresh) เสริมสร้างและปรับแต่ง (Reinforce & Refine) ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เมื่อพิจารณาถึงลงไปพบว่าโมเดลการเรียนรู้แบบนี้สามารถทำกำไรได้ดีภายใต้ความไม่แน่นอนจากโรคระบาด แต่กลุ่มที่ 2 แม้จะเปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงแต่อาจมีพื้นที่ปลอดภัย (Comfort Zone) คือใช้ทักษะเดิมมากกว่าเปิดพื้นที่ใหม่ในการเรียนรู้ สามารถนำการเรียนรู้ในแบบที่ 2 มาใช้เป็นบทเรียนเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้ก้าวหน้าขึ้นต่อไป ทั้ง 2 กลุ่มต่างเรียนรู้โดยการคิด ได้มาซึ่งข้อมูลและนำไปปฏิบัติสอดคล้องกับที่ Knowles [20] และ Vera and Crossan [10] ได้ยืนยันถึงกระบวนการเรียนรู้

สำหรับการวิเคราะห์เนื้อหาสรุปได้ว่าผู้ประกอบการมีจุดเน้นในการเรียนรู้ด้วยการรับฟังสิ่งที่ลูกค้าแนะนำ และนำไปสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการตอบสนองลูกค้าภายใต้วิกฤติ แม้ว่าข้อมูลจากการสำรวจจะพบว่าแต่ละกลุ่มจะให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ไม่เท่ากันก็ตาม ทั้งการสำรวจและสัมภาษณ์ต่างชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้มีความสำคัญ สอดคล้องกับ Kim [21] ที่ชี้ว่า เมื่อธุรกิจเผชิญกับปัญหาใหม่ๆ การเรียนรู้จะสามารถนำไปสู่การปรับกรอบความคิดใหม่ (New Mental Model) ทำให้ได้ความรู้ใหม่เพื่อปรับกระบวนการทางธุรกิจนำไปสู่การแก้ปัญหาที่อาจทำให้ธุรกิจล้มเหลว

ผลการวิจัยที่ได้อภิปรายโดยเฉพาะประเด็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ Outperform ยืนยันได้ว่ากลุ่มที่ประสบความสำเร็จให้ความสำคัญกับการเรียนรู้โดยเฉพาะการไม่ยึดติดประสบการณ์เดิมด้วยการเปิดรับต่อสิ่งใหม่ๆ หรือ Open Mind Set ความคิดริเริ่มอยากรู้เพื่อจะนำไปสู่การเรียนรู้ หรือ Initiative ความคิดสร้างสรรค์ในเส้นทางที่แตกต่างออกไป หรือ Creative และความรับผิดชอบในการเรียนรู้ หรือ Responsible สามารถนำไปสู่ประเด็นซึ่งเป็นความรู้ใหม่ (New Knowledge) นำเสนอด้วยรูปแบบการเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กที่ Outperform เรียกว่า “OICR Pattern” ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างเป็นทางการหรือ “หลักการ (Principles)” และได้นำเสนอให้หัวข้อต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยในหัวข้อเรื่อง “การเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ภายใต้การระบาด COVID-19” ผู้วิจัยค้นพบประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ “กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ที่ Outperform ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และสะท้อนออกมาที่ผลกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ย” ผู้วิจัยเชื่อว่า ข้อค้นพบดังกล่าว หากนำมาเป็นข้อเสนอแนะแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขันต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้ข้อเสนอแนะเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ (Analogy) ด้านการเรียนรู้ คือ “OICR Pattern” ซึ่งเป็น Pattern ที่ได้มาจากพฤติกรรมกรรมการปรับตัว (Adaptive Behavior) ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ที่ประสบความสำเร็จ โดยผู้ประกอบการกลุ่มนี้เลือกจากกำไรเหนือค่าเฉลี่ย แล้วนำมาพิจารณาว่าพวกเขาให้ความสำคัญการปรับตัวอะไรบ้าง ผู้วิจัยเชื่อว่า ข้อค้นพบดังกล่าว หากนำมาเป็นข้อเสนอแนะแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็และนำไปสู่การปรับตัวของผู้ประกอบการขนาดเล็ ดังนี้

ข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้ “OICR Pattern” ซึ่งได้จากงานวิจัย ในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ที่ประสบความสำเร็จด้วยการมีผลกำไรที่ Outperform ความสำคัญของ OICR Pattern ซึ่งมีที่มาจากแนวความคิดการเรียนรู้ และสรุปเป็นรูปแบบ สามารถอธิบายได้ดังนี้

O หมายถึง การเปิดใจรับต่อสิ่งใหม่ (Open Mind Set)

I หมายถึง ความคิดริเริ่มอยากจะทำอะไร (Initiative)

C หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ (Creative)

R หมายถึง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ (Responsible)

จากข้อค้นพบในการเรียนรู้ในกลุ่ม Outperform สามารถสรุปเป็น “หลักการพื้นฐาน OICR Pattern” (Principles of OICR Pattern) และ “การนำไปปฏิบัติได้จริงทางการจัดการธุรกิจ” ดังต่อไปนี้

หลักการพื้นฐาน การเปิดใจรับต่อสิ่งใหม่ คือการใช้ความสามารถเดิมขยายสู่ความสามารถใหม่โดยไม่ยึดกรอบความเชื่อเก่า แนวทางปฏิบัติคือการฝึกปฏิบัติอย่างเชี่ยวชาญและรู้ที่จะผสมความรู้แบบฝังลึก พร้อมเปิดรับสิ่งใหม่ตลอดเวลาด้วยมุมมองเชิงบวก ภายใต้ความเชื่อในการค้นหาทางออกทั้งเชิงโอกาสและความท้าทาย มีความเต็มใจที่จะเปิดรับการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากเดิม

หลักการพื้นฐาน ความคิดริเริ่มอยากจะทำอะไร คือการริเริ่มสิ่งใหม่เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ แนวทางปฏิบัติคือการกระทำที่ยืดหยุ่นเป้าหมายที่ชัดเจน และมีวิธีการขั้นตอนการทำงานที่แตกต่างจากเดิมและอาศัยการเรียนรู้โดยมีจุดเน้นที่เป้าหมายและความมีประสิทธิภาพร่วมกัน

หลักการพื้นฐาน ความคิดสร้างสรรค์ คือการขยายมุมมองความคิดหลายทิศทาง สำหรับแนวทางปฏิบัติคือการเปิดช่องว่างความคิดใหม่อยู่ตลอดเวลา ใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างทักษะและความสามารถใหม่เพื่ออนาคต ทำให้สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและความรวดเร็วก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลง ระบุปัญหาที่เผชิญและออกแบบความคิดเพื่อก้าวข้ามปัญหาด้วยวิธีการใหม่

หลักการพื้นฐาน ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ คือมีแผนการและวิธีการให้เป็นไปตามแผน แนวทางปฏิบัติคือการมีจุดมุ่งหมายและความพร้อมที่จะเรียนรู้นำไปปฏิบัติอย่างอดทนอย่างมีแบบแผน

ภายใต้แนวคิด OICR Pattern ที่ได้จากพฤติกรรมกรรมการปรับตัว ผ่านการเรียนรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ที่สามารถปรับตัวตอบสนองต่อความท้าทายที่เผชิญจาก COVID-19 ในเชิงทฤษฎีเชื่อว่านอกจากการปรับตัวแล้ว ในอนาคตอาจต้องให้ความสำคัญกับการคาดการณ์โอกาสและความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นเพื่อเรียนรู้ใหม่สร้างความสามารถดักหน้าอนาคต งานวิจัยนี้เป็นเพียงการศึกษาโดยสังเขป ในอนาคตอาจต้องขยายให้ลึกซึ้งมากขึ้นโดยเฉพาะอิทธิพลของการเรียนรู้ที่มีต่อกระบวนการทางธุรกิจและความได้เปรียบในการแข่งขัน ทั้งในเชิงแนวความคิดและเชิงประจักษ์ เพื่อจำแนกแยกแยะการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในอนาคตควรมีการขยายให้ลึกซึ้งมากขึ้นโดยเฉพาะอิทธิพลของการเรียนรู้ที่มีต่อกระบวนการทางธุรกิจและความได้เปรียบในการแข่งขัน ทั้งในเชิงแนวความคิด และเชิงประจักษ์ เพื่อจำแนกการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาผลของการเรียนรู้กับนวัตกรรมในเชิงกระบวนการหรือผลิตภัณฑ์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการประกอบการธุรกิจรวมถึงพัฒนาสินค้าและบริการในรูปแบบใหม่เพื่อตอบสนองต่อผู้ประกอบการและความคาดหวังลูกค้าในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- [1] WHO Health Emergency Dashboard. [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2564] เข้าถึงได้จาก <https://covid19.who.int/region/sear/country/th>

- [2] McKinsey & Company. COVID-19: Briefing Materials, Global Health and Crisis Response. [อินเทอร์เน็ต]. 2563 [เข้าถึงเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2563] เข้าถึงได้จาก <https://mekinsy.com>
- [3] MSME White Paper 2021. [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2564] เข้าถึงได้จาก https://www.sme.go.th/upload/mod_download/download-20200702144033.pdf
- [4] สำนักงานคลังจังหวัดเพชรบุรี. [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2564] เข้าถึงได้จาก <https://www.opsmoac.go.th/phetchaburi-dwl-files-421091791367>
- [5] วีระ อ่าพันธ์. เมืองเพชร. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย; 2553.
- [6] ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก. (15-28 กุมภาพันธ์ 2564). อำเภอเมืองเพชรบุรี. สัมภาษณ์
- [7] สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี. รายงานการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจจังหวัดเพชรบุรี. [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2564] เข้าถึงได้จาก <https://www.petchaburi.go.th>
- [8] Block J H. Kohn K, Miller D & Ullrich K. Necessity entrepreneurship and competitive strategy. Small Business Economics 2015; 44(1): 37-54.
- [9] Scarborough, N M. & Zimmerer, T W. Effective small business management: an entrepreneurial approach. Prentice-Hall; 2006.
- [10] Vera, D. & Crossan, M. Strategic leadership and organizational learning. Academy of Management Review 2004; 29: 222-240.
- [11] Spanjer, S. & Witteloostuijn, A.V. The entrepreneur's experiential diversity and entrepreneurial performance. Small Business Economics 2017; 49(1): 141-161.
- [12] Khosla, A. & Gupta, P. Traits of Successful Entrepreneurs. The Journal of Private Equity 2017; 20(3): 12-15.
- [13] Yamakawa, Y. & Cardon, M.S. Causal ascriptions and perceived learning from entrepreneurial failure. Small Business Economics 2015; 44(4): 797-820.
- [14] Piyawongwathana, P.& Onkvisit, S. Corporate parenting advantage: Conceptual, methodological, and empirical considerations. Journal of Global Business Insights 2021; 6(1) : 26-38.
- [15] สำนักสถิติแห่งชาติ. สำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555. สำนักงานสถิติแห่งชาติ; 2555.
- [16] Zikmund, W G., Babain B J., Carr, J C. & Griffin, M. Business Research Method (eighth edition). South-Western; 2010.
- [17] Wick, C.W. & Leon, L.S. The Learning Edge: How Smart Managers and Smart Companies Stay Ahead. United States of America: McGraw-Hill; 1993.
- [18] Byrne, J., Delmar, F., Fayolle J. & Lamine, W. Training corporate entrepreneurs: an action learning approach. Small Business Economics 2016; 47(2): 479-506.
- [19] Marquardt, M. J. Building the Learning Organization: A System Approach to. Quantum Improvement and Global Success. McGraw-Hill; 1996.
- [20] Knowles, M. S. Self-directed learning: A guide for learners and teachers. Prentice-Hall; 1975.
- [21] Kim, D.H. The link between individual and organizational learning. Sloan Management Review 1993; 35(1): 37-50.